

LAKOSSÁGI SZEMLÉLETFORMÁLÁS BALOGUNYOM

TOP-2.1.3-15-VS1-2016-00007

Projekt bemutatása

- ❖ A projekt célja Balogunyom és Sorkifalud községek elavult csapadékvíz-elvezetési rendszereinek fejlesztése. A projekt környezetvédelmi szempontból kiemelten fontos, ugyanis a települések a felszín alatti vizek szempontjából kiemelten érzékeny területen találhatóak. Balogunyom ár- és belvízvédelmi szempontból erősen, Sorkifalud közepesen veszélyeztetett. Balogunyom a hatályos jogszabályok alapján a felszín alatti vizek szempontjából kiemelten érzékeny területnek minősül.
- ❖ Balogunyom település leginkább ár- és belvíz sújtotta területén az elmúlt 10 évben semmilyen csapadékvíz-gazdálkodási célú fejlesztés nem történt. Az önkormányzat kisebb karbantartási munkálatokat végzett el, saját forrásából. A hirtelen lezúduló vagy napokig tartó csapadékos időjárás esetén a szombathelyi befogadó nem képes fogadni az összegyűlt vízmennyiséget, így a település szennyvízcsatornáit a mélyebb területeken felszínre hozzák a fekáliát, ami nemcsak esztétikai, de közegészségügyi szempontból is súlyos problémát jelent. Balogunyomban a projekt által érintett utcák a Berzsényi Dániel, a Weöres Sándor, a Váci Mihály, a Petőfi Sándor, a Bem József utcák, valamint a Radnóti Miklós és a Vörösmarty Mihály utca összekötése és a Kertész-árok, összesen mintegy 1300 méter hosszon.

A projekt keretében Balogunyomban összesen 1822,03 folyóméter rekonstrukció valósult meg.

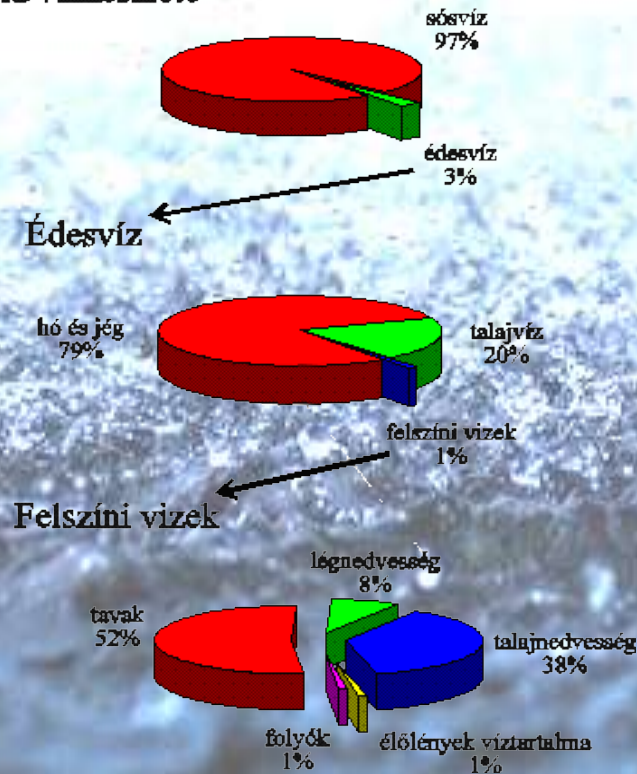

„Kék bolygó”

A Föld felszínének 75 %-a víz. Ennek kb. 97 % tengervíz, 2 % jég, és csak közel 3% édesvíz!

- Ivóvizet az édesvíz felhasználásával tudunk előállítani.
- Az összefüggő nagy vizek, az óceánok és a nagy tengerek ivás szempontjából élvezhetetlenek az ember számára.
- Az édesvíz kincs, ezért minden cseppjét meg kell becsülnünk, mert a természet ritkasága.

A Föld vízkészlete

A vízkészletekről

A vízfelhasználás kétszer gyorsabb ütemben nőtt az elmúlt száz évben, mint a Föld népessége!

- A növekvő vízfelhasználás, népességnövekedés és a klímaváltozás következtében egyre nagyobb gondot okozhat a víz és az energia hiánya, elsősorban a fejlődő országokban, de máshol is.
- A vizeket nem kizárólag a szennyezés veszélyezteti, hanem az éghajlatváltozás miatt bekövetkező édesvíz mennyiség csökkenése.
- A fokozott üvegházhatás miatt a gleccserek és a sarki jégsapkák fokozottan olvadnak, a folyók és tavak vizei erősebben párolognak, melyek bizonyos területeken az ivóvízbázisokat jelentik, és ez a folyamat további ivóvízhiányhoz vezethet a világban.
- Szakértők becslései szerint egy emberöltőn belül a víz iránti kereslet számos területen 40%-kal meghaladhatja majd a kínálatot.

A vízkészletekről

A vízkészletekkel körültekintően és takarékosan kell bánnunk, mert az éghajlatváltozás a kutatások és előrejelzések szerint sok helyen, a mérsékelt övben is jóval szárazabb időjárást hoz majd. Magyarországon kismértékben csökken majd a csapadék mennyisége, azonban az eloszlása egyenetlenebb lesz. Nyáron és ősszel várhatóan nő majd az aszályok kockázata.

Minden olyan erőfeszítés és környezettudatos életmód mely hozzájárul az üvegházgázok kibocsátásának csökkentéséhez és ezáltal klímaváltozás mértékének csökkenéséhez, egyúttal hozzájárul a vízbázisok, vízkészletek védelméhez is.

Vízlábnyom

A vízhasználatnak is van ökológiai lábnyoma!

Fontos a közvetlen és közvetett vízfogyasztásunk mérése, csökkentése, optimalizálása mind egyéni, mind vállalati szinten. A vízfogyasztás mérésére a vízlábnyom meghatározása az alkalmas, amely az éves közvetett és közvetlen módon felhasznált vízmennyiséget jelenti. Termék vagy szolgáltatás esetén az a vízmennyiség, amelyet a termék előállítása során felhasználnak. Fogyasztó esetén mindaz a vízmennyiség, amely az adott személy által elfogyasztott összes termék előállításához és az általa felhasznált szolgáltatások megteremtéséhez szükséges.

Vízhasználat fő/nap

Vízlábnyom

Egy személy átlagos vízlábnyoma 1,24 millió liter édesvíz egy évre lebontva.

Ezzel a vízmennyiséggel egy olimpiai úszómedence félig feltöltődne.

Országunkban a napi közvetlen vízfogyasztás személyenként = 110 liter víz, teljes vízlábnyomunk, a közvetett vízfogyasztást is beleszámolva = 2000 liter naponta.

Nagyon sok országban, jelenleg is több, mint 50-ben, állandó probléma a vízhiány, ezért is fontos vízkészleteink megbecsülése.

Néhány példa a fogyasztási cikkek vízlábnyomához:

- 1 darab pamut póló gyártása = 2000 liter víz = nagyjából 10 fürdőkádnyi víz
- 1 farmernadrág gyártása = 8000 liter víz = 40 fürdőkádnyi víz
- 1 hamburger előállítása = 2400 liter = 12 fürdőkádnyi víz
- 1 szelet kenyér elkészítése = 40 liter
- 1 csésze kávé előállítása = 140 liter
- 1 pohár tej előállítása = 2400 liter víz
- 1 szem alma termesztése = 70 liter víz

Víztakarékoság 12 lépésben

1. A palackozott víz helyett fogyasszunk csapvizet. Magyarországon majdnem mindenhol kiváló minőségű az ivóvíz. Ahol esetleg nem az, ott érdemes lehet házi víztisztító készüléket alkalmazni.
2. Kis vízlábnymú élelmiszerek fogyasztása, azaz több zöldség, gyümölcs és kevesebb hús.
3. Légkeveréses csapfejek, víztakarékos perlátorok alkalmazása. Pár száz forintért kaphatunk ilyet, könnyen be lehet szerelni, régebbi csaptelepekbe és zuhanyzókba is. Eszköz sem kell hozzá, viszont több tízezer forintot megtakaríthatunk velük évente.
4. Ne legyenek csöpögő csapok sehol a lakásban, javítsuk vagy javíttassuk meg őket. A vízcsapok csöpögését, a WC-tartályok szivárgását minél előbb szüntessük meg, cseréljük ki a tömítőgyűrűket! A folyamatos csöpögés havonta akár egy kádnyi vizet is elpazarol.
5. Víztakarékos WC-tartály beszerelése a régebbi, pazarlóbb modellek helyett. Alternatív megoldásként csökkenthetjük a WC-tartály hasznos térfogatát így is: tegyünk bele nagy, tiszta kavicsokat vagy egy vízzel töltött lezárt palackot! Egy átlagos tartályból egy öblítéskor 6-9 liter víz távozik.
6. Víztakarékos csaptelep, az egykaros keverőcsapokkal azonnal a kívánt hőmérsékletű víz folyik. Víztakarékos zuhanyfej beszerelése a fürdőszobába.
7. Fogmosás és borotválkozás közben ne folyassuk a vizet, hanem zárjuk el a csapot. Percenként 5-10 liter vizet megtakarítunk vele.
8. Zuhanyzás a fürdés helyett. A kádfürdéshez kb. 140 liter vizet használunk, míg a zuhanyzáshoz 70 liter is elég.
9. Mosogatás közben csak az öblítésnél folyassuk a vizet, a mosogatási, sikálási folyamat alatt nem kell, hogy folyjon a víz. A mosogatóba is érdemes víztakarékos perlátort beszerelni.
10. Fürdővíz, mosogatóvíz összegyűjtése, majd ezzel történő WC öblítés
11. Kertünket reggel vagy este öntözzük, ne a nappali melegben. Ezt a növények is jobban szeretik, és a kilocsolt vízből is kevesebb párolog el, így az jobban hasznosul.
12. Gyűjtsük össze az esővizet. A kertet és a szobanövényeket is inkább esővízzel locsoljuk csapvíz helyett.

A csapadékvíz elleni védekezés közös feladatunk

Napjaink egyik legfontosabb feladata térségünkben és globális szinten is a vízgazdálkodás. A klímaváltozás már közvetlenül mindennapjainkban is érzékelhető jelenség, ami kihatással van a csapadék mennyiségére és elosztására, a vízkészlet minőségére. A csapadékvíz az utóbbi években egyre egyenlőtlenebb formában zúdul le földjeinkre. Nem ritkák az olyan napok, amikor egy nap alatt több csapadék esik, mint az azt megelőző hónapban összesen. A közelmúltban Balogunyomban volt olyan, hogy alig tíz perc alatt 14 mm, egy másik alkalommal egyetlen éjszaka alatt több mint 50 mm eső esett..

A csapadékvíz elleni védekezés közös feladatunk

Az esővíz elvezetés problémakörével szinte nap, mint nap találkozhatunk. Ez egy mindenkit érintő feladat, függetlenül attól, hogy nagyvárosban, vagy éppen faluban él az illető, hiszen a csapadékvíz elvezetés nem csak a magántelkek tulajdonosainak okozhat fejtörést, de a cégeknek, vállalkozásoknak, közterületek kezelőinek (mint pl. az önkormányzatoknak) is meg kell birkóznia ezzel az akadállyal. A csapadékvíz elvezetés szabályai igen nagy részletességgel taglalják, hogy mit és hogyan kell kiépíteni, mihez szükséges engedélyt kérni, illetve honnan. A következő sorokban bemutatjuk az esővíz elvezetés fontosságát.

A csapadékvíz elleni védekezés közös feladatunk

Az elmúlt években megnövekedett heves esőzések egyre gyakrabban okoznak villámárvizeket Magyarországon, többek között településünkön 2013 februárjában volt rá példa, amikor az esőzéssel kísért gyors hóolvadás belvizet okozott.

Heves esőzéskor a vízvezetők nem mindig tudják a lehulló csapadékot elég gyorsan elvezetni, aminek egyes esetekben a nem megfelelően karbantartott, és tisztított árkok az okozói.

Az árvízvédelem egyik fontos lakossági lépése a csapadékelvezető árkok tisztítása. Fokozottan figyeljünk ezért az árkok, illetve az ehhez kapcsolódó folyókák, ereszek állapotára, ne hagyjuk eltömődni.

Rendszeresen tisztítsuk, távolítsuk el a felgyülemlett törmeléket, faleveleket, vagy egyéb szennyeződést, hogy a víz zavartalanul, és további károkozás nélkül távozhasson a településről.

A csapadékvíz-elvezető árokba szennyezett (kommunális szennyvizet, olajos, vegyszeres stb.) vizet, állattartás hulladékait tartalmazó – akár előkezelt, akár tisztított – vizet bevezetni, eldugulást vagy szennyezést okozó anyagot (szemetet, iszapot, papírt, törmeléket, tűz- és robbanásveszélyes anyagot stb.) bevezetni szigorúan tilos!

Az esővíz elvezetés szabályai

Abból kiindulva, hogy a csapadékvíz elvezetés az építkezések kivitelezésekor egy igen sarkalatos pont, magától értetődik, hogy jogszabályok, rendeletek határozzák meg, hogy azt miképpen kell kiépíteni és hová lehet vezetni az esővizet, ezek az esővíz elvezetés szabályai.

A csapadékvíz elvezetés, kezelés, szikkasztás létesítményeinek a kialakítása vízépítési tevékenységnek számít, ami vízjogi engedélyköteles tevékenység. Ezen létesítmények közé tartoznak a szikkasztóárkok, burkolt árkok, tározók, zárt vezetékek, csatornák, stb. Számos jogszabály foglalkozik a csapadékvíz kérdésével, ezek közül néhány fontosabb:

- ❖ 1995. évi LIII. tv., A környezet védelmének általános szabályairól;
- ❖ 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet; A felszínalatti vizek védelméről;
- ❖ 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet; A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről;
- ❖ 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet; Az országos településrendezési és építési követelményekről;
- ❖ 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet; A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- ❖ 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet; A vízszennyező anyagok kibocsátására vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól.

Az esővíz elvezetés szabályai

Sok problémát okoz, hogy nincsenek tisztában a vállalkozások sem, hogy a telephelyén kialakított árkok, csapadékvíz elvezető létesítmények, vagy tározók, szikkasztó rendszerek minden esetben engedélyköteles tevékenységnek számítanak, és az engedélyező hatóság a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi szerve.

Az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) számú kormányrendelet, közismertebb nevén az OTÉK is szabályozza az esővíz elvezetés módját. Aki építkezésre adja a fejét, annak érdemes a rendeletet nagy odafigyeléssel átolvasnia, hiszen a kormányrendelet előírásainak alkalmazása kötelező, és sok kellemetlenségtől mentesülhetünk ezáltal. A csapadékvíz elvezetésének részletes szabályait az OTÉK 47. §-a tartalmazza, miszerint telekről csapadékvizet a közterületi nyílt vízelvezető árokba csak zártszelvényű vezetékben és az utcai járdaszint alatt szabad kivezetni. Ami pedig szinte magától értetődő pontja a rendeletnek, hogy az elvezető rendszer kiépítését úgy kell megoldani, hogy annak nyomán a víz ne tegyen kárt bármilyen építményben, szomszédos telkeken vagy közterületen, ilyen kár lehet például a kimosás, vagy korrodálás. Az esővíz elvezetés szabályai igen fontosak, és be nem tartásuk hatósági eljárást is vonhat maga után.

A csapadékvíz elleni védekezés közös feladatunk

Az eddigiekből is kitűnik, hogy a csapadékvíz elvezetés mindenkinek jól felfogott érdeke. Természetesen a közterületek és önkormányzati rendszerek karbantartása közvetlenül önkormányzati feladat. De a lakossági szerepvállalás is nagyban hozzájárul a védekezéshez, ezáltal is csökkentve az önkormányzatokra nehező terhet, mely hosszú távon közösségi költségmegtakarítást eredményezhet, ami pedig további infrastruktúrafejlesztésekhez, zöldítéséhez, a vízvezető rendszerek kiépítéséhez vezethet.

Hatalmas jelentőséggel bír a megfelelő zöldkörnyezet növelése. Legyen szó az erdők védelméről, a szabad és használaton kívül fekvő területek füvesítéséről, cserjésítéséről. De nem csak a gazdasági területeken, hanem a lakóhelyeken is szükséges, hogy a lehetőségekhez mérten minél nagyobb területek vehessenek részt a természetes zöld ökoszisztémában.

A csapadékvíz elleni védekezés közös feladatunk

A csapadékvíz kezelése mellett számos egyéb ismert szempont támasztja alá annak fontosságát, legyen szó a friss levegőről, füves és fás környezetéről a gyerekek számára vagy akár házi kertekről, ahol saját magunknak állíthatjuk elő a friss és minden vegyszerkezeléstől mentes zöldségeket, gyümölcsöket. Apró kis tevékenységek ezek lokálisan, de összességében hatalmas pozitív következményekkel bírnak globálisan.

HOGYAN TARTSUK MEG A VIZET?

OTTHONUNKBAN

FELHŐSZAKADÁSKOR
A sok esővízzel kevert szennyvíz lebéníthatja a szennyvíztisztító működését. A szennyvíz így tisztítás nélkül a természetbe kerülhet.

A RÖVIDRE VÁGOTT PÁZSIT 17X KEVESEBB VIZET KÉPES TÁROLNI, mint ha magok gyepet, cserjéket és fákat is dítetünk a kertbe.

MAGYARORSZÁGON EGY 100M²-ES HÁZRA ÉVENTE ÁTLAG 58M³ VÍZ HULLIK. EZ A VÍZ ÉRTEK. GAZDÁLKODJUNK VELE!

ESŐKÉNTSÜK A BURKOLT FELÜLETEK ARÁNYÁT vagy használjunk vízáteresztő burkolatot, hogy a víz beszivároghasson a földbe!

FÁSÍTSUK A KERTET!
A fák képesek a vizet felszívni, raktározni, nyáron párolgással hűtlenek, árnyékolnak és védik a házat a túlméregedéstől, így nem kell légkondicionátort használni.

NEM JÓ MEGOLDÁS, HA AZ ESŐVIZET A CSATORNÁBA VEZETJÜK!
Szellőzni, szivattyúzni és tisztítani is drága, ami milliók kibírt költségét okoz a kisebb településeknél is.

A LÉGKONDITIONÁLÓ ENERGIÁT FOGYASZT, AMI CO₂ KIBOCSÁTÁSSAL JÁR, így fokozza az éghajlatváltozást.

A BURKOLT FELÜLETEKRŐL ELFOLYÓ ÉS AZ ESŐVÍZELVEZETŐ ÁROKBA VEZETETT VÍZ nem tud a talajba szivárogni vagy a földben hasznosulni.

AKÁR ÉVI 50M³ ESŐVIZET IS ÖSSZEGYŰJTHETÜNK egy csupán 1m³-es tartályban. Ennyi víz hasznosításával akár évi 30.000 Ft víz- és csatornadíjat spórolhatunk.

A HÁZRA FUTTATOTT NÖVÉNYEK, mint a keleti vadszőlő, a borostyán vagy a locc csökkentik a ház napi hőingadozását.

AZ ESŐVIZET ELTÁROLHATJUK esővíztartályban, ahova működőelő növényeket ültetünk vagy fauta, lefedhető tartályban, amiből öntözhetünk.

HA HOSSZABB PÁZSITOT ÉS VÁLTOZATOSABB FÜVELÉKET HAGYUNK A KERTBEN, a gyepünk több vizet képes raktározni és a talajt is óvja a hőtől, párolgástól.

Nem lehet elég korán elkezdni

Balogunyom településen 2021. március 22-én, a Víz világnapja alkalmából rajzpályázatot hirdettünk a gyerekeknek, melyekből az alábbi, gondosan elkészített művek születtek. Mindenki díjazásban részesült, az elkészült alkotásokból kiállítást is rendezünk a vészhelyzet megszüntetése után.

Nem lehet elég korán elkezdni

Nem lehet elég korán elkezdenni

Nem lehet elég korán elkezdenni

